



# BREATHE WELL

Зајакнување на истражувачките капацитети за ХОББ (хронична опструктивна белодробна болест) во светот

**250+ милиони**

луѓе во светот живеат со ХОББ. 1 од 10 возрасни лица постари од 40 години ја имаат болеста, иако помалку од половина од нив се дијагностицирани.

**3 милиони**

луѓе умираат како последица од ХОББ секоја година: секоја минута умираат 6 луѓе.

**80%**

од сите смртни случаи поврзани со ХОББ во светот се случиле во земјите со ниски и средни приходи.

**1 од 5**

или 20% од населението во светот пушат цигари. Пушењето е најголем ризик фактор за ХОББ. Приближно 20% од пушачите ќе заболат од ХОББ.

**50-70%**

од луѓето кои живеат со ХОББ во сиромашните земји остануваат недијагностицирани поради ограничените здравствени капацитети и недостаток на знаење за болеста.

**\$2.6 трилиони**

е очекуваниот економски трошок за болеста од ХОББ во земјите со ниски и средни приходи до 2030 година. Ова е за 2.5 пати поголем од проценетиот трошок во 2010 година.

ХОББ може да ги остави луѓето без здив, уморни и склони кон инфекции на долните дишни патишта. Резултат се високите трошоци за поединецот, за здравствениот систем и за општеството преку спреченост за работа. Во многу од земјите со ниски и средни приходи, хоспитализацијата и здравствената нега за ХОББ, може да предизвикаат финансиски потешкотии што влијаат врз социјалното и менталното здравје.

Сепак, овие проблеми може да се избегнат или контролираат преку навремена дијагноза и правилна здравствена грижа.

Во земјите со ниски и средни приходи, ХОББ најчесто се дијагностицира и третира во болниците, кои се оддалечени и до стотици километри од домот на пациентот.

Примарната здравствена заштита (ПЗЗ) е прв контакт со здравствениот систем и стратешки е поставена во локалните заедници. Докторите кои работат во ПЗЗ имаат можност да превенираат, дијагностицираат и лекуваат ХОББ, но или немаат доволни ресурси, немаат соодветна обука или немаат одобрување да постават дијагноза и да третираат ХОББ.

**BREATHE WELL Е СОРАБОТКА ПОМЕЃУ УНИВЕРЗИТЕТОТ ВО БИРМИНГЕМ И ИСТРАЖУВАЧИ ОД 4 ЗЕМЈИ СО НИСКИ И СРЕДНИ ПРИХОДИ, КОЈА ЦЕЛИ КОН ОТКРИВАЊЕ НА НАУЧНИ ДОКАЗИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ПРЕВЕНЦИЈА, ДИЈАГНОСТИЦИРАЊЕ И ТРЕТМАН НА ХОББ**

## BREATHE WELL ИСТРАЖУВАЧКИ СТУДИИ

Бразил



Идентификување на економски исплатливи скрининг стратегии за пронаоѓање на луѓе со недијагностицирана ХОББ во примарната заштита/болници во заедницата.

Кина



Истражување на мислењата на пациентите и докторите за дизајн на нови здравствени услуги за респираторно здравје.

Грузија



Тестирање на изводливоста на културолошки прилагодени услуги за пулмонална рехабилитација

Република Северна  
Македонија



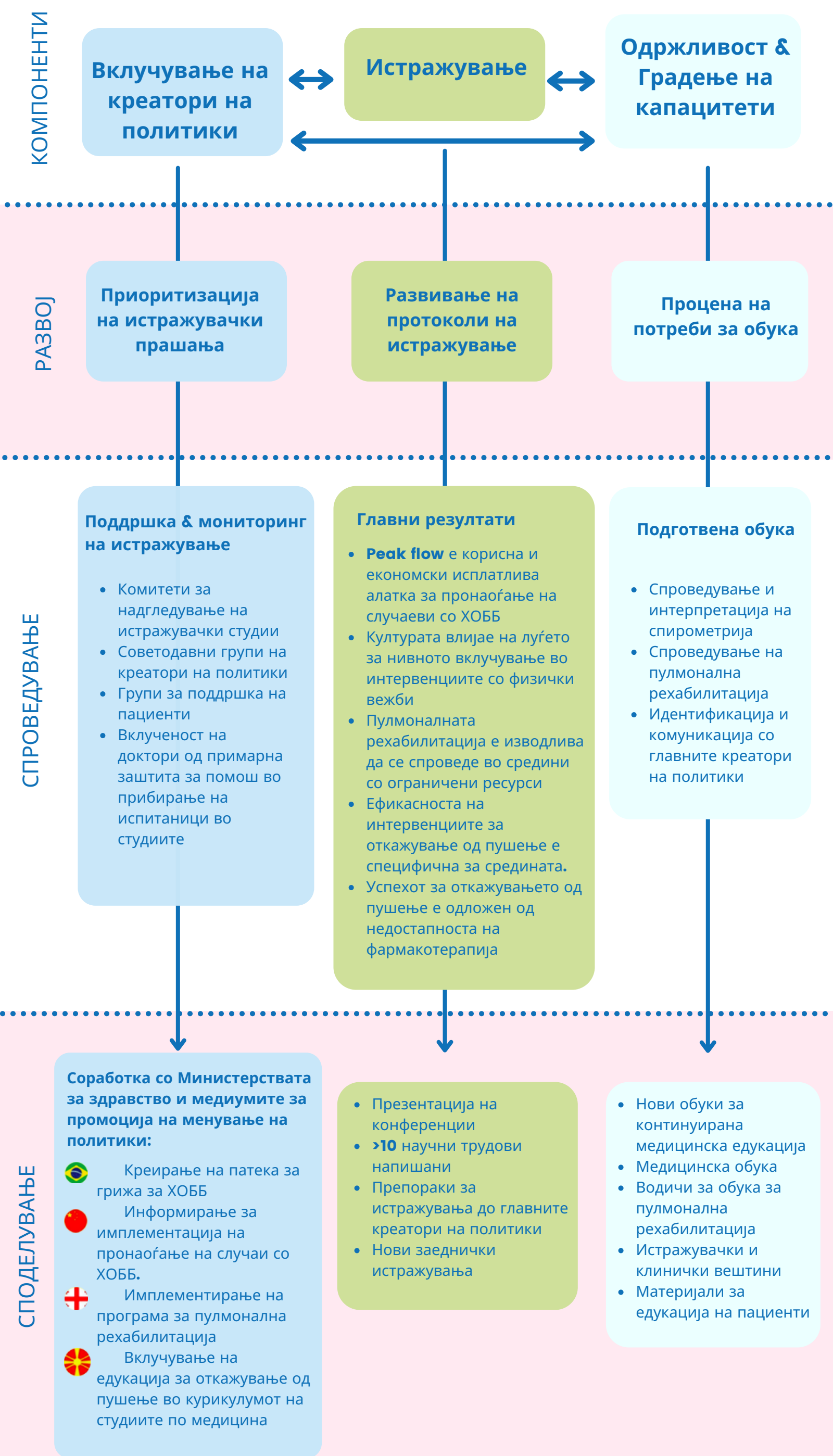
Тестирање на ефикасноста на интервенции за откажување од пушење во примарна здравствена заштита

Истражување на бариерите и можностите за физичка активност кај поединците кои што живеат со ХОББ.

# ШТО НАУЧИВМЕ

Breathe Well истражувачките студии ги идентификуваа најсоодветните, економски исплатливи пристапи за откривање пациенти со ХОББ, применливи во средини со ограничени ресурси. Нашето истражување ја нагласи итната потреба од културолошки прилагодена поддршка за откажување од пушење во земјите со ниски и средни приходи, каде преваленцата на пушење е висока и политиките слабо се имплементираат.

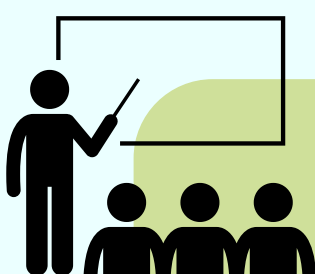
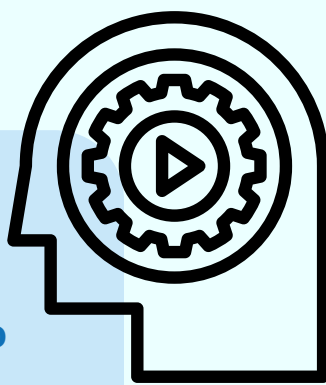
Ние ја прикажавме изводливоста за спроведување на културолошки прилагодена програма за рехабилитација за лица со ХОББ. Нашето истражување покажа дека системите на примарна здравствена заштита имаат суштинска улога во превенција, рана дијагноза и менаџмент на ХОББ и подобрување на квалитетот на живот на лицата кои живеат со ХОББ.



# Препораки

1

Зголемување на јавната свест за ризиците и симптомите на ХОББ и навремена грижа од тимовите во примарна здравствена заштита, во заедницата, и вклучување во програми за пулмонална рехабилитација и промена на однесување

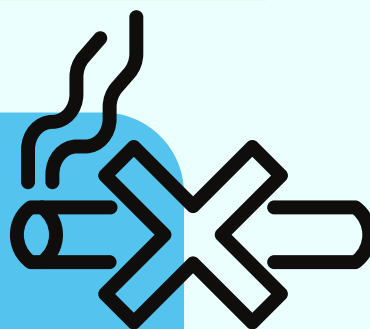


2

Градење на капацитетите на докторите од примарна здравствена заштита во поддршка за откажување од пушење и грижа за ХОББ преку клинички курикулум и последователни едукативни програми.

3

Мотивација на поединците за откажување од пушење преку достапност на интервенции за откажување за пушење како превентивни услуги и ставање на фармакотерапија во листа на лекови на Фондот за здравствено осигурување

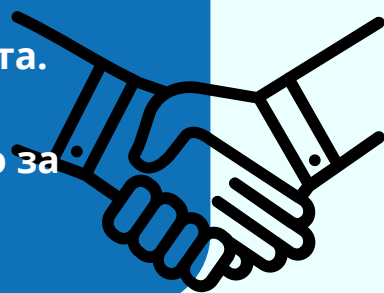


4

Евалуација на имплементација и долгорочниот бенефит од економски исплатливи пристапи за пронаоѓање на случаи со ХОББ во земјите со ниски и средни приходи.

5

Инвестиција во градење на капацитети и инфраструктура за спроведување на високо квалитетни истражувања во примарна здравствена заштита. Евалуација на релевантни интервенции на локално ниво за подобрување на здравјето на населението.



Ова истражување беше финансирано од Националниот институт за здравствени истражувања (NIHR)NIHR глобална група за ХОББ во примарна здравствена заштита, Универзитетот во Бирмингем, (референца на проект: 16/137/95), користејќи помош од Велика Британија од Владата на Велика Британија за поддршка на глобални здравствени истражувања.

Ставовите изразени во оваа публикација се оние на авторот(ите), а не нужно и ставови на NIHR или Одделот за здравство и социјална грижа на Велика Британија.

Оддаваме благодарност до IPCRG што не запозна со мрежите за примарна здравствена заштита вклучени во оваа студија и за нејзиното континуирано олеснување во клиничкиот ангажман.